

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupeného JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Praha 2, Karlovo náměstí 18, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, PSČ 130 51, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2012, č. j. 11 A 164/2012 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým tento soud rozhodl tak, že stěžovateli nepřiznal osvobození od soudních poplatků v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2012, č. j. CPR-7045-3/ČJ-2012-9CPR-V234.

Stěžovatel se domáhal osvobození od soudních poplatků z důvodu, že nevlastní žádný nemovitý či movitý majetek. V prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech zaslaném městskému soudu však uvedl pouze osobní údaje, přičemž údaje k majetkovým poměrům neuvedl žádné. S ohledem na tuto skutečnost měl tedy městský soud za to, že stěžovatel neprokázal nedostatek prostředků pro uhrazení soudního poplatku,

neboť stěžovatel žádné konkrétní skutečnosti neuvedl. Městský soud ve svém rozhodnutí mj. uvedl, že přihlédl i ke skutečnosti, že osvobození od soudních poplatků lze dle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) přiznat pouze výjimečně, jsou-li proto zvlášť závažné důvody. Žádné takové skutečnosti v daném případě však městský soud neshledal. Žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků proto nevyhověl.

Proti shora označenému usnesení městského soudu podal stěžovatel u zdejšího soudu včasnou kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že se domnívá, že nemohl dané prohlášení o majetkových poměrech vyplnit jinak, jelikož nejenže nevlastní žádný movitý majetek, ale ani není nikde zaměstnán a nemá tedy žádné prostředky, ze kterých by mohl soudní poplatek uhradit. S ohledem na tuto skutečnost proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu ze dne 10. 12. 2012, č. j. 11 A 164/2012 – 34, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost zdejší soud v souladu se svou konstantní judikaturou (srov. rozsudek ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37, všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na internetové adrese www.nssoud.cz) netrval, neboť s ohledem na povahu rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, by trvání na splnění této povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému.

Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že zákon především ukládá účastníku, aby o osvobození od soudních poplatků požádal a aby doložil (prokázal), že nemá dostatečné prostředky k tomu, aby příslušný poplatek uhradil.

Při zkoumání existence předpokladu nedostatku prostředků je potřebné zdůraznit, že účastníka zatěžuje jak břemeno tvrzení, tak i břemeno důkazní. Pokud chce tedy být ohledně své žádosti o osvobození od soudních poplatků úspěšný, musí jednak uvést, v čem spatřuje svůj nedostatek prostředků, který, dle jeho názoru, vede k tomu, že nemůže soudní poplatek uhradit, jednak musí takové tvrzení řádně doložit. Právní úprava institutu individuálního osvobození od soudních poplatků neukládá soudu povinnost, aby sám za účastníka vyhledával další skutečnosti, které mají jeho nedostatek prostředků k uhrazení soudního poplatku dokládat.

K otázce dokládání nedostatku prostředků žadatelem o osvobození od soudních poplatků se zcela jednoznačně vyjádřila již judikatura zdejšího soudu, který např. v usnesení ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 – 50, publikovaném pod č. 537/2005 Sb. NSS, vyslovil názor, že „*povinnost doložit nedostatek prostředků je jednoznačně na účastníkovi řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje.*“ Obdobně se z rozsudku zdejšího soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Ans 2/2007 – 51, podává, že „*nedoloží-li účastník řízení své, byť i tvrzené minimální, příjmy, je dán důvod pro zamítnutí jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku.*“

pokračování

V situaci, kdy stěžovatel v prohlášení o majetkových poměrech vyplnil pouze své osobní údaje, aniž by uvedl jakékoliv informace o své současné finanční situaci či toto prohlášení podepsal, nelze akceptovat tvrzení stěžovatele, že s ohledem na své majetkové poměry nemohl dané prohlášení vyplnit jinak. Ani v případě, že stěžovatel skutečně nedisponuje žádným majetkem, totiž nelze ze způsobu vyplnění předmětného prohlášení usuzovat na vážnost takto učiněného projevu. Formulář o majetkových poměrech předpokládá mj. uvedení počtu osob v domácnosti žadatele (část II. bod 9.), majetkových poměrů jeho manžela (část IX. bod 32.) či jeho závazků (část X bod 33. až 35.). Stěžovatel, nicméně ani k těmto bodům neuvedl žádné informace, přičemž z obsahu správního spisu lze usuzovat, že tyto měly být vyplněny (stěžovatel dle dokazování provedeného žalovaným žije ve společné domácnosti se svoji manželkou a synem, přičemž oba přispívají na chod společné domácnosti). I v případě, pokud by se osobní a majetková situace od provedeného dokazování stěžovatele změnila, však lze jenom stěží uvažovat o tom, že stěžovatel nemá žádné závazky (kupř. nájemné), které je povinen plnit, či nemá absolutně žádné příjmy, přičemž současně není finančně závislý na žádné osobě (viz bod 12 prohlášení). S ohledem na všechny tyto skutečnosti proto nelze mít za to, že stěžovatel prokázal splnění podmínky pro přiznání osvobození od soudních poplatků, neboť navzdory výzvě a poučení městského soudu o následcích řádného nevyplnění prohlášení o majetkových poměrech, nepředložil řádně vyplněné potvrzení, přičemž zdejší soud se shoduje s názorem městského soudu, že takto učiněné podání nemohlo posloužit jako stěžejní důkaz potřebný k rozhodnutí, zda lze stěžovateli přiznat osvobození od soudních poplatků. S ohledem k uvedeným skutečnostem proto Nejvyšší správní soud uzavřel, že stěžovatel v souzené věci nedoložil, resp. neprokázal, že nemá dostatečné prostředky k zaplacení soudního poplatku. Městský soud proto postupoval v souladu se zákonem, jestliže stěžovatele neosvobodil od soudních poplatků.

Stěžovatel dále napadl rozhodnutí městského soudu z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] a pro nedostatek důvodů rozhodnutí, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

S ohledem na skutečnost, že tyto námitky nebyly stěžovatelem nijak blíže konkretizovány, nemohl jim Nejvyšší správní soud vyhovět. Nad rámec právě uvedeného nicméně zdejší soud považuje za nezbytné upozornit na skutečnost, že předmětem probíhajícího řízení není přezkum rozhodnutí žalovaného, ale přezkum rozhodnutí městského soudu o nepřiznání osvobození od soudních poplatků. Z tohoto důvodu proto ani případné pochybení žalovaného v předchozím správním řízení nemohlo být důvodem pro zrušení napadeného usnesení.

O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť o kasační stížnosti rozhodl bezodkladně po předložení věci a po vykonání nezbytných procesních úkonů v řízení.

Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 31. ledna 2013

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu